

Jaar-jaaru Aayaareel Ñent-fukk ak Juróom-Ñaar — Lim bu Fukk ak Juróom-Ñari

Ñaare ñaareel bi - Xaaj Ñenteeel

Jeff Pippenger

2026-06-25

627, 632 ak 637

“Buutéel bi” ubbite xur wu amul suuf mooy xareb Ninaw, mi mattaase ci atum 627, juróom-ati at laata Muhaamad dee ci 632. Juróom-ati at gannaaw ga, ci 637, mbooloom xarala yi jàpp nañu péeyu Pèrs, kenn ci ñaari kàttan yu mag ya woon ci xareb Ninaw. Xew-xew bii soppi na bu baax xelub doole yi ci diggante-péncumu Penku digg. Xareb Ninaw ci 627 wàññi na kàttanu Mbooloom Pèrs, te fukki at gannaaw Mbooloom Pèrs jeex na.

Toroxal—782

Téeméeri at ak juróom fukk ak ñaar gannaaw dee Mohammed ci 632, ci xareb Abbasid ba 782, mbooloom xarekat Abbasid yi (ñu wax ne dañoo tollu woon ci 95,000 nit) tàmbalee duggu gu réy ci suufus Bizantin ci Asia Minor (Turkii tey). Ñu yéeg ba agsi ci Chrysopolis, fa mu tollook Konstantinopal ci wàllug dexug Bosphorus—te loolu jégëna woon lool ca péeyu nguurug Bizantin ga. Waa Bizantin yi, ci suufu Empress Irene, dajnoo am benn noot bu metti. Ginnaaw loolu, dañu gaawloo waa Bizantin yi ba ñu firmal benn jàmmu ñetti at bu torox, te bokk ci moom ñu nangu fey at mu nekk galag gu réy (lu tollu ci 70,000–90,000 dinar yu wurus), te jox yére yu soobsi ak ay otàas. Xare boobu bokkoon na ci yoon yi gën a réy te gën a am njariñ ci duggu yi Abbasid yi daan dugge ci suufus Bizantin yi diirub xarnu bu juróom ñaareel. Mu feeñaloon katanu Khalifaagu Abbasid gi miy yokku ak wàññiku gu sax gu Nguurug Bizantin ga.

Juróom benn saa yaram##

Ci téereb Kàddug Yàlla, ci bennalu Juróom-ñett, “juróomi weer” yi méngook téeméeri at ak fukki at yu juróom ñeent, ñu wax na leen ñaari yoon: benn yoon ci saar wu juróom, te beneen yoon ci saar wu fukk.

Te itoon na leen ne duñu leen rey, waaye nees na leen ne ñu fitnal leen diirub juróomi weer; te seen fitna mel ni fitnab mbar mi bu daane nit. Te ci fan yooyu nit ñi dinañu seet dee, waaye duñu ko gis; dinañu bëgg a dee, waaye dee dina daw leen. Te melow ñaari-gent yi dafa mel ni fas yu ñu waajal ngir xare; te ci seen bopp am na lu mel ni kaala yu wurus; te seen kanam mel ni kanamu nit. Te am nañu kawar yu mel ni kawaru jigéen; te seen bopp-baati mel ni bopp-baatit gaynde. Te am nañu xare-yaram yu mel ni xare-yaram yu weñ; te riirum seeni laaf mel ni riirum gaari-xare yu fas yu bare di daw jëm xare. Te am nañu ginaaw yu mel ni yu mbar, te am na ca seeni ginaaw yar; te seen kàttan mooy lor nit ñi diirub juróomi weer. Peeñu 9:5–10.

Am naari waxtu yu bees a bees, benn mi di tééméer ak fukki at ak juróom-fukk, ci Révélation saraxle bu juróomeel baat bi juróomeel. Ki jëkk mi mooy dale ci dee Mohammed ci 632 ba ci suufeelug Sëydaat bu mag Irene bu Room bu Penku ci 782. Saar bi juróomeel wax na ci yéegug Islam ak njuumte bu baax lool. Dale ci booloo gi Mohammed boole xeeti bàngaas yi ci 606, ba ci xareb Nineveh ci 627, ba ci dee Mohammed ci 632, te topp ci ndamalu Perse ci 637, Kàddu Yàlla gu yëgle gi topp na ak tegtalug yéeg ak wàccug Islam ak ñàkkum njariñ. Islamu Arabi mooy doole bi nekk ci waxu yëgle bu jëkk bi, bu tééméer ak juróom-fukk at, bu metital. Booleb xeeti bàngaas yi Mohammed def ci 606; ba noppi xareb Nineveh bi di xare bu “caabi” ci 627, te topp ci yëgle gi Mohammed wax ci ne Perse ak Room dinañu jeex lu tollook 628, ba ca kanam ba ci deeam ci 632. Bés yii diir nañu ay dhacce yu xóot ci tegtegu xew-xew yi ci sàrtu Islam.

Tééméeri at ak juróom ñaar-fukk gannaaw bi Mohammed deewee ci atum 632, kër gu réy gi Islam doon tàmbalee ci Arabie soppeeku jógé foofa ba dem Turquie, bi mu doon dàq Roomu Penku ba dello ko ba Constantinople. Njàqare bu njëkk bi dafa tektaloon Islamu Arabie, te njàqare bu ñaareel bi dafa tektaloon Islamu Turquie. Ci biir njàqare bu njëkk bi, ñaari yeneen kàddug jamono yu tééméeri at ak juróom ñaar-fukk yi ñoom ñépp dañuy wone wuute gi nekk diggante Islamu Arabie ak Islamu Turquie, ni lañu koy tektale itam ci wuute gu nekk ci dëgg googu benn bi diggante njàqare bu njëkk ak njàqare bu ñaareel.

Jëfandikook ak juróom-fukk ci at yi tàmbalee na ak sankug Perse te mu jeex ak Room nekk ci biir tata yi ci Konstantinop. Ñaareelu jamono ji ci juróom-fukk ak benn-fukk ci at tàmbalee na ak ndamug Osman (miñu di itam wax Ottman) ca Nikomedia. Ndamug Ottoman ca Nikomedia dafay jëme ci Wërug Nikomedia (Ízmitu tey ji, Tirkì), mi xewoon diggante 1333 ak 1337, ba Sultaan Orhan Gazi (doom Osman I, soskatug Beyliku Ottoman) wër dëkk bu mag bu Bizaans bi di Nikomedia. Dëkk ba teggoon na ay at yu bare, waaye mu dem ba joxe boppam ci 1337 ndax xiif ak ñàkk jumtukaay yi. Jàmbaar yi daan wottu dëkk ba ci turu Bizaans mayees na leen ñu génn jëm Konstantinop. Nikomedia bokkoon na ci yeneen tata yu mag yu mujj yi Bizaans amoon ci Asi Minör (Anatoli). Mbëggeelam jur na nguug Bizaans jeex ci li ëpp ci Anatoli sowu-gànnar. Ndam li tax na Ottoman yi mana dëgërël seen kàttan ci Bitini te yaatal ci kanam jëm ca dex gu xóot gu Bosfor. Loolu doon na ab tànk yu mag yuy ubbi yoon jëm ci nangu gu mujj gu Ottoman yi def Konstantinop (li xewoon lu ëpp benn tééméer at gannaaw, ci 1453). Wër googu dees na ko gis yoon wu bari ni benn ci ndam yu njëkk yu am solo yi soppiwaale woon beyliku Ottoman bu ndaw booba, muy dooley gox gu di yéeg.

Bi ñaareel xët bu tééméeri at ak juróom-fukki at ci biir bu njëkk baat bi àggée ci 27 Sulet 1449, Constantine mu mujj ma seet ndigël ci sultaanu Islaam ngir yéeg ca gàngune Roomu Penku bi, noonu mu muñ toroxal gu mel ni ga Emperees Irene dafa ko muñoo woon ci ngëneel gu njëkk gi tééméeri at ak juróom-fukki at ci ñaari jamono “juróomi weer” yi ci Peeñu Yàlla 9. Toroxalu “Emperees Irene” ak itam “Constantine mu mujj” dafa nekk misaalu toroxalu Ottoman yi bu njëkk ci jamono yi ñëw, ba ci jeexital yoonu waxu jamono bu ñaareel ay biis yi ñu seet aar ci ñaari réew yu mag yi ci Tugal bu Europ ñi ngir moytoo tiit bu Misra.

Pantheon bi

Ŋi jëkkër yi xamoon nañu te jàngale bu baax ne wax ji ne “barabu ab sellam dafa ñàkkaliku” ci Daniyel juróom-ñett ak benn fukki benn, mat na ci Konstantin.

Waaw, mu màggal boppam ba ci Boroom mbooloom xare ba, te ci moom lañu jële sarax su bees sërĩñ bi, te bàrabu màggalukaayam bi ñu daaneel ko.

“Barab” bi ñu tudde fii mooy kēru Pantheon bi nekk ci dëkk bu Room, te “bérab bu” kēr-googu mooy Room. Room “ñu daane ko” ci loxo Constantine bi mu tanne woon jëmmal péeyu nguuram ba Konstantinopol ci atum 330. Aaya fukk ak benn bi lëkkalook Apokalips fukk ak ñett, te aaya ñaar bi mooy joxee xam-xam ci benn xew-xew yi.

Rab wi ma gis, mel ni sedd; tánkam ya mel ni tǎnku janax; gémminiām mel ni gémminiū gaynde; te jinax ja jox ko dooleem, ak gangunaam, ak sañ-sañu bu réy.

Njàmbaar bi mooyoon Roomu pagaan, te Roomu pagaan jox na Kērgu Yàlla gu Room sa “toogu” nguuram ci atum 330, ba mu yóbbu péey ba féete penku, noonu bàyyi ab bérab bu amul kilifteef, te kērgu paap bi jariñoo ci lool ak mbégte. Bu nu tǎmbalee sēq bi ci Roomu penku dale ko ci atum 330 ba àgg ci 1453, danuy gis ne ci njàlbéenug wax jii ci Roomu penku, dëkku Room dafa toroxal ndax ba Konstantin bañee Room. Toroxal boobu dellu naat ak Ŋiirandin Iren ci atum 782, ci njeexital njég ya njëkk ya tééméeri at ak juróom-fukk. Ŋaari toroxal yooyu itam, Konstantin mu mujj mi delloo na leen.

Yéeg ak Wàcc yu Wéradiiku

Buurooy juróom-ñeenteel ak juróom-benn baat yi ci Peeñug Yàlla 9 dañuy joxe leeral bu mat ci mbubbub Room bu penku, te itam di nettali yéeg ak yàqug Islaam. Xel mu Sell mi da nu xamal ne war nañu jàng “yéeg ak yàqu” yu nguur yi ci téerey Dañeel ak Peeñug Yàlla. Nguur yooyu am nañu seen melokaan yu wuuteyoo te ànd ak seen “yéeg ak yàqu” yu jagleel seen bopp. Mbubbub Yuda amoon na ndax ñetti xeex yu jëm ci Yerusalem. Yawut ya ñu yóbbu leen Bàbbiloon, te dañu dellusiwaan ci suufu ñetti ndigal, yi doon tǎmbali 2,300 at yi jemale ci ñetti malaaka yi agsi ci taarix bi dale 1798 ba 1844. Bàbbiloon daanu ci benn guddi. Room tasaaroo na, te ci bi mu doon tasaaroo lañu feeñale ñaari wállam ci bérabub Room gu sowwu walla Room gu penku. Yéeg ak yàqug nguurug Ptolemee ak nguurug Seleucus ci ñetteelu xaaj bu njëkk bu Dañeel 11 dafa doon misaal bu yéeg ak yàqug Room gu baapal. Seede boobu mooy rekk jeexital nettalib Aleksàndar ak nanu Gres dajalewee. Wuute ak Room, Gres dafa xaajoo ci ñeenti cér, te mu mujje nekk ñaar. Room xaajoo na ci penku ak sowwu, te gannaaw loolu Room gu sowwu xaajoo na ci yon wu yonent bi ci ñett, ngir tekki noonu nguurug Room gu ñett-fànn. Waaye ci Room gu penku, Konsantañ dafa séddoo nguuram ci ñetti doomam. Leer na ne Room gu sowwu ak Room gu penku ay rédd yu dëppoo lañu, te di feeñal Kàngë gu Room ak Réewum Room. Ak séddoo googu gu ñaar-fànn, am na itam genn séddoo gu gën a nekk ñett-fànn. Gres nekk na ñeent ba mu mujjee ñaar, Bàbbiloon benn guddi, Yuda ñetti xeex. Waaye ci Islaam, seen “yéeg” ñu melal ko ni “yiwi,” te seen “yàqu” mooy “tere.”

Seenug ñëw na ak Mohammed, te ñu tëj leen 11 Aout 1840. Ŋu bàyyi leen, te ci saa siit ñu tëj leen ca 9/11. Naka noonu it, ñu bàyyi leen 7 Oktoobar 2023, te gannaaw loolu ñu ngi leen di tëj ci Gaza.

Dinañu dellu a bàyyi Islam ngir màndargaal sampug nataalu rab wa. Rëddin jaar-jaaru yonent ci Islam, bi ñuy tegtal ci ay saar 9 ba 11 ci téereb Révélation, mooy wone jaar-jaaru yonent ci Islam bu ñetteelu musiba ba. “Jaar-jaaru yonent ci Islam bu ñetteelu musiba ba” dees ko itam tegtal ci juróomeelu malaaka ba, te noonu it ci ñetteelu malaaka ba. Ñetteelu malaaka ba agsi na 22 Oktoobar 1844, ba juróomeelu malaaka ba tàmbalee wol. Ñetteelu malaaka ba ak ñetteelu musiba ba agsi nañu ci jaar-jaaru yonent ca 9/11. Dale ci 9/11 ba àgg ci yoonu Dibéeri, jaar-jaaru yonent ci njëkk ak ñaareelu musiba yi moo doon, te ba tey mooy dellu a am.

“Caabi” bu xareb Ninew, dafay booloo ñaari kàttan yi, Room ak Perse, ci jokkook yu jub te doyadi ak Islam. Ninew moo gën a leeral, lu ëpp yeneen bépp xaaj bu Mbind mi, ni Rom gu sowwu ak Rom gu penkuy dee ndànk-ndànk ba noppi.

Erood mooy misaalu njàngat; mu doon wuutu Room. Njàngat gi ci mujju àddina si mooy Mbootaayu Xeet yi. Ca yoonu Dibeer ba, juróomeelu nguur gi daanu, juróom-ñaareelu nguur gi tàmbali, waaye ñu jox seen nguur juróom-ñetteelu nguur gi ca seen bésuub juddu. Juróom-ñaareelu nguur gi am na rekk a juddu, te ci saa si it mu nangu jox sa nguur jigéenu ndaw Baabel benn waxtu, ni ko misaalal Erood bi mu digoon Salome ba ci genn-wàllu nguuram.

Ci bérab États-Unis di daanu, fa la Ndamloo Xeet yi di juddu, te boole bu ñetti wàll yi di satu. Erodd mooy njaay, te Eroddiyas mooy pàppaas bi, te États-Unis mooy Salome. Erodd nekkoon ci benn booloo séy bu yoonul, ndaxte dafa jëkkërandoon ak jabaru mbokkam, te ci wetu waxi yonent bi dafa nekkoon itam ci diggante bu ñaaw ak Salome, ndaxte leer na ne bëgg-bëgg bu ñaaw la ko doon jaar ci moom bi muy fecc. Njaay bi am na diggante ak ndey ak doom ji ñoom ñaar. Lii am solo lool ngir gis ko bu baax bu ngeen àtte ne Room gu sowwu ak gu penku di firi ci wàllu yonent ne ay pexeem kërce ak pexeem nguur, ci seen benn-benn wet. Room, nguur gu ñeenteel gi ci waxi yonent yi ci Biibël bi, moo teg pàppaas bi ci gàngunaay gi ci wetu yonent, te ci def noonu mu daan misaal States-Unis yi, ñiy dellu teg pàppaas bi ci gàngunaay gi.

Jeexital gu nekk ci Rom gu sowu jëm ci kanam dale ci 330 ba 476 moo taxawal jeexital gu nekk ci États-Unis jëm ci kanam dale ci 1798 ba baatub alxames bi. Atum “330” ak atum “1798” ñépp ñoo bokk ci màndargay waxyu Yàlla yu ñuy tudde “waxtu wi ñu dogal” walla “waxtu mujj gi” ci téereb Daniel. 330 moo tekki tàmbaleg Rom gu sowu ak Rom gu penku. Mujjug ñoom ñaar ñépp mooy suufel kilifab Rom, ni Constantine suufeloon dëkkub Rom ca tàmbali ba. 476 moo doon mujjug ab diirub waxyu Yàlla buy màndargaal ni tabaxu politig bu màgg ba pare bu Rom daanu woon ci ñetti jéego. Ab diir bu tàmbalee ak bañug dëkk ba ci 330, te gannaaw loolu suufelu seen bépp tabaxu politig—seen réewum askan wu tedd, mi nekkoon bérab bu magg bi ñuy réy ci Rom gu yàgg, dafa tasaaroo, te mujj ci 476, ba noppi kenn du feeñaat ngir nekk buur bu yore deretu Rom dëgg. Ñaari rëdd yu Rom yu tàmbalee ci atum 330, ak wàll wi ñu ci tēnkale ñaari rëdd yooyu, mu yeggale itam ñaari rëdd yu waxyu Yàlla yu juróom-weeri. Rëdd wu Rom gu sowu tàmbalee ak jeexee ci suufel gu jëm ci kanam. Rëdd wu Rom gu penku tàmbalee ak jeexee ci suufel gu jëm ci kanam ci 1449, ba Constantine mu mujj mi laaj ndigal ngir nguuru.

Benn waxtu juróomi weer yi benn di jëme ci mujjug Islaamu Araab ci ni mu doon xët wu yëg-yëgu waxi yonent yi, ak tàmbaleg Islaamu Tirk ci 782. Ca bés boobu, Emperaatriis Irene ñu toroxal ko,

te lëral na ak toroxalug Constantine mu mujj mi ca mujjug ñaareel waxu yonent bu juróomi weer. Ñaari waxi yonent yu juróomi weer nekk ci benn nettali bu am fukk ak juróom-ñaari aaya. Benn bi di wone jaar-jaaru Islaamug Araab, ka ca des di Islaamug Tirk. Ñoom ñaar ñépp di jeex ci toroxalug Room bu Penku. Mujeg kenn ci waxi yonent yi mat na ci jigéen ju ñu toroxal, te beneen bi ci góor. Rëdd ci kaw rëdd, ñu di xamale toroxalug njëg ak réew mi di Room bu Penku. Ñaari toroxal yooyu yépp, Islaam bu njëkk bi ñuy wax musiba wu njëkk moo leen waral. Toroxalug Constantine mu mujj mi ci 1449 moo tàmbali ab diirub ñeenti at, buy jeex ci 1453, ak daanuug miir yi saxoon ci Constantinople. 1449 mooy tekki toroxal, te ci 1453 miir yi daanu, te nguur gi jeex.

Dëtu Mahomet

Benn ci ñaari diir yu juróom-weer yi tambalee na ak deeg Muxammet, miñ ko jàpp ni mooy “buur bi nekkoon ci seen kaw” ci saar 11.

Te ño am nañu buur ci seen kow, mooy malaakam kàngaay gu xóotul gi, kooku turam ci làkkub Ebrë la di Abaddon, waaye ci làkkug Gereg turam mooy Apollyon.

Buur bi nekk ci seen kaw mooy Mohammed, ndaxte moom lañu ko rëddëe ci benn ci ayet bi, kon du benn yeneen nit ku boka ci Islaam; mooy Mohammed buur bi, te buur mooy nguuru, te Islaam mooy nguuru Mohammed.

Ba noppi malaaka juróomeelu bi wolu, te gis naa benn biddëew bu rotée asamaan ba ci suuf; te jox nañu ko caabi biir bëti bu xóot bu amul pënd. Mu ubbi bëti bu xóot bu amul pënd bi; te saxaar ga génna ca bëti ba, ni saxaaru saafara wu mag; te jant bi ak asamaan si lëndëm ndax saxaar ga jóge ca bëti ba. Te ay njaxu génna ca saxaar ga, ñëw ci suuf; te jox nañu leen kàttan, ni yanga-yangu suuf si amee kàttan. Peeñu Yàlla 9:1–3.

Jubal njàqare ñaareel ak ñaareelu musiba yi ci biir ñetteelu musiba mi méngoo ak jubal njàqare ñaareel ak ñaareelu malaaka yi ci biir ñetteelu malaaka mi. Mohammed, buur bi, jox nañu ko caabi bi ngir ubbi kóllëre gu amul suuf, te 9/11 dafay xamle kañ la ñetteelu malaaka mi am doole. Noonu Kirist ni malaaka mu mag mi wàcc na bi bëgg-bëggu njëkk bu Balaam agsi ci jaar-jaari waxu Yàlla. Gannaaw loolu kóllëre gu amul suuf gi ubbiku na, te Islam nekkat na mbirum jaar-jaari àddina. Noonu Kirist jiite na ay nitam dellu ca yoon yu yàgg yaa ngi ci Jérémie, te yégleb ñetteelu musiba ak ñetteelu malaaka mi tàmbalee yéglees. Ci atum 2015, Trump yégle na bëgg-bëggam ngir daw ca ndamli presidans, ba noonu yëngu dragon bu globalist yi, te kóllëre gu amul suuf gi bàyyi na gantalug weddi Yàlla gi mujj rey Trump ci mbedd yi Sodom ak Égypte. Ca yoonu Dibeer ba, rab wi di juróom ñaaréel bi te boka ci juróom ñaari bi, dina yéegée ci kóllëre gu amul suuf gi. Njëlbéenu jamonoy tēj miir gi ci kaw téméeri ñent-fukk ak ñent-fukk ak ñeent ñaari junni nit ñi, ak mujjam, dafay xamle yokkute bu kàttanug kóllëre gu amul suuf.

Rab wi nga nga gisoon woon, nekkoon na, te nekkatul; dina génne ca xur wu dul jeex ga, te dugg ca alkande ga; ñi dëkk ci kaw suuf si dinañu yéemu, ñoom ñi seeni tur binduñu leen woon ci téereb dund ga ndax daleekug àddina bi, bu ñuy xool rab wi nga gisoon, mi nekkoon na, te nekkatul, teewul itam mungiy nekk. Peeñu Yowaana 17:8

Lislaam mooy caabi bi ubbi “kër gu amul suuf” gi ci 9/11, te mooy itam li ubbi “kër gu amul suuf” gi bu yoonu Dibeer bi ñëwee. Ci biir jamono juñ tëral xeeti Yàlla yi, rab-beest bu globalism itam génn na ci “kër gu amul suuf” gi.

Bu ñu matalee seen seede, rab wi yéeg ci xuru gu amul pënd mi dina xare ak ñoom, te dina leen noot, ba noppi rey leen. Révélation 11:7.

Buut bi ubbite ñetti waymark yi yépp yu mënkat gu jóge ci xuru su amul pënd moom nañu ko jox Mohammed, buur bu nguurug Islam. Xareb Nineveh bi amoon ci 627 dafa teewal woon xare bu diggante ñaari mënkat yu wàññi dooley ñoom ñaar ñépp, te loolu may Islam yokku gaaw ci doole. Buut bi dañu ko wal ci 9/11, te yokkug Islam tàmbali, doonte ñu ko téyeetu woon tuuti gannaaw ga. Xareb Nineveh bi dafa amoon ay misaal ci 9/11, ndaxte fa la yokkug Islam tàmbalee bi malaaka bu mag bi wàccee ngir leeral suuf si ak ndamu moom, te biddiiw bi, buy tekki yónnent, moom itam dafa rotte asamaan. Xareb Nineveh bi itam dafa am ay misaal ci mujj gi, bu yoonu Dibàeer bi agsee te ñaareelu jamonoy Ànd gu Lëndëm gi tàmbali, bi saxaaruu diiney Islam tëjée jant bi.

Exeter

Yoonu dibeer ci dibu gaayub dund bi moo mel ne bi yégleb xalaatu guddi gi agsee ci ndaje xareb Exeter. Noonu itam, yëngu-yëngu yu mujj yi ci taxawal nataalu rab wi dañuy tàmbali. Sàkkug, walla taxawalug nataal bi tàmbalee na ci 9/11, waaye ci jeexital jamono ji, jamonoy waareb xalaatu guddi gi itam ab fractal la ci bépp jamonoy taxawalu nataal bi, bi tàmbalee ci 9/11. Njàlbéen gi day tegtal jeexital gi. Njàqareb njëkk bi day tegtal njàqareb ñetteel bi, ni malaaka njëkk bi itam di tegtal malaaka ñetteel bi. Xareb Niniwe ci jeexital waxtu sell bi day firndeel xareb Niniwe ci njàlbéen gi. Xareb Niniwe bi ci yoonu dibeer, moo di jeexital waxtu sell bi, bi tàmbalee ci 9/11, waaye itam mooy jeexital jamonoy waareb xalaatu guddi gi. Kon nag, xareb Niniwe dañu koy tegtal ci njàlbéenu waareb xalaatu guddi gi, loolu di kennale jéego yu mujj yi ci sàkkug nataalu rab wi ci États-Unis, te ci yoonu dibeer bi tàmbalib sàkkug nataalu rab wi ci àddina si dañuy tàmbali. Niniwe mooy caabi bi méngale ay xeet yu bari yu gis ag matug séen matuwaay bu mat sëkk ci jaar-jaaru verse ñent-fukk.

Dañuy yokku ci artikil bi ci topp.